

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LXIII. — Izdan in razposlan dne 11. decembra 1888.

178.

**Dopustno pismo od 10. oktobra
1888,**

za lokalno železnico Eisenerz-Vordernberg.

**Mi Franc Jožef Prvi,
po milosti Božji cesar avstrijski,**

apostolski kralj ogerski, kralj česki, dalmatinski, hrvaški, slavonski gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; veliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, salcburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; veliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je avstrijska alpino-montanska družba na Dunaji zaprosila, da bi ji se dala dopustitev (koncesija), zgraditi lokalno železnico od Eisenerza v Vordernberg ter voziti po nji, vzvidelo Nam se je z ozirom na občno korist tega podjetja po zakonu o dopuščanju železnic od 14. septembra 1854

(Drž. zak. št. 238), kakor tudi po zakonu od 17. junija 1887 (Drž. zak. št. 81), in od 5. julija 1888 (Drž. zak. št. 110), to dopustitev imenovani družbi podeliti takó le:

§. 1.

Dajemo avstrijski alpino-montanski družbi pravico, zgraditi lokomotivno železnico, katero bode izvesti kot lokalno železnico s pravilno raztečino, po meševitem sistemu deloma kot adhezijsko, deloma kot zobodrožno železnico od postaje Eisenerz krila Hieflau-Eisenerz Cesarjevič-Rudolfove železnice čez hrib Erzberg in Prebichl v stik z obstoječo železnico Leoben-Vordernberg, ter voziti po nji.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustnice, dodeljujejo se naslednja olajšila:

- a) oprostitev od kolkov (štempljev) in pristojbin za vse pogodbe, ki jih podjetje lokalne železnice sklene, za vse vloge, ki jih vpodá, in za druge listine, ki jih naredí; dalje za vse knjižne vpise na podlogi teh pogodb in listin, naposled za druge uradne poslove in izdatke, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnica in zagotovi glavnično obréstanje in pa vršba vožnje do časa, ko se začne ta vršba;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice, do konca prvega vršbenega leta.

Te ugodnosti ne uporabljajo se na razprave sodnega postopka v pravadah;

b) oprostitev od kolkov in pristojbin za prvo izdatbo delnic in predstvenih obligacij izdati se imajočih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilu ustrezno opremo z interimalnimi listi vred, in za vknjižbo zastavne pravice na železnično-knjižne jednice, določene v zavarovanje predstvenih obligacij ali na druge nepremičnine, in takó tudi od presnemščine, kar se je nateče o nakupu zemljišč na konci prvega vršbenega leta [a), št. 2], razven pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti in katere po veljajočih zakonih pristojé občinam ali drugim avtonomnim združbam;

c) oprostitev od pristojbin in odredbin (taks), dolžnih za podeljeno koncesijo in za izdatbo te dopustnice;

d) oprostitev od pridobnine in dohodarine, od plačevanja kolkovnih (štampelskih) pristojbin kuponom, in tako tudi od vsakega novega davka, kateri bi se utegnil vvesti s prihodnjimi zakoni, na trideset let, računeč od današnjega dne.

§. 3.

Za železnico imenovano v §. 1, dodeljuje država poroštvo letnega čistega donosa, ki je enak štiriodstotnemu obrestovanju in razdolžni kvoti predstvenega zajma v nominalnem iznosu od 3 milijonov goldinarjev av. v. v notah, ki naj se v dobavo novcev vzprejme in v 75 letih izplača, in pa štiriodstotni predstveni dividendi in dotični razdolžni kvoti za predstveno delniško glavnicu, ki naj seza do 1 milijona goldinarjev av. v. največ, tako namreč, da bode, ako letni čisti donos ne bi dosegel iznosa, za katerega veljá poroštvo, država dopolnila nedostatek.

Letni čisti donos, za katerega veljá poroštvo, ustanavlja se za prvih 75 let dopustila na maksimalni iznos od 166.687 gl. av. v. in za ostali čas, dokler bode veljalo dopustilo, na nižani maksimalni iznos od 89.941 gl. av. veljavščine.

§. 4.

Od letnega s poroštvom po §. 3 zagotovljenega čistega donosa uporabiti je v odplačilo predstvenih delnic in obligacij, ki se izdadó, oni iznos, ki ga do-

loči državna uprava po razdolžnem črteži, ki ga ona odobri in po katerem se mora vsa napravna glavnicu (§. 12) razdolžiti, dokler traja dopustilo.

Predstvene obligacije naj se odplačajo popred, nego predstvene in založne delnice.

§. 5.

Državni doplatek vsled prevzetega porošstva naj se opravi zadnji čas tri mesece po predložbi dokumentiranega letnega računa, po tem ko je bil ta račun pregledan.

Erar opravi vendar tudi poprej delna plačila, da se odkupijo dospeli kuponi predstvenih obligacij in predstvenih delnic po potrebsčini na podlogi proračuna o donosu ugotovljeni pod pridržkom obračuna na podstavi letnega računa, ako koncesijonar dotično prošnjo vpoloží šest tednov, predno dotekó kuponi.

Ako bi se pokazalo po dokončni ustanovitvi letnega računa, katerega bode predložiti tri mesece po izteku vršbenega leta zadnji čas, da so ponapredščine bile previsoko odmerjene, naj koncesijonar precej vrne prejeti presežek, doštevši šest odstotkov obresti.

Doplatek od države mora se v letu dni po izteku dotičnega vršbenega leta zadnji čas zahtevati, sicer je pravica na-nj prestala.

§. 6.

Z iznosom, ki ga državna uprava plača vsled prevzetega porošstva, postopati je zgolji takó kakor s ponapredščino, ki daje obresti po štiri od sto na leto.

Kadar čisti donos železnice prestopi zagotovljeno letno vsoto, sme se dotični prebitek precej uporabiti v izplačilo dividende po štiri od sto največ iznašajoče za založne delnice, ki se izdadó (§. 12), po tem v njih razdolžbo po črteži, ki se ne sme začeti poprej, dokler ni po vsem odrinen dolg predstvenih obligacij.

Ako bi od prebitka po tem še kaj ostalo, naj se precej odpravi na državno upravo v vračilo dane ponapredščine z obrestmi vred, dokler ne bode do dobrega odplačana.

Pr tem je treba dospele obresti opraviti, predno se vrnejo ponapredščine.

Iskovine državne iz takih ponapredščin ali obresti, ki še niso bile plačane do časa, ko pre-
stane dopustilo ali ko država železnico odkupi,
opraviti je iz še ostalega imenja železnocestnega
podjetja.

Ako bi vendar, ko doteče dopustilo, še ne
bile nazaj plačane vse založne delnice, morajo se
le-te poprej nazaj plačati, nego je opraviti po-
rošteni dolg.

§. 7.

Letne prispevke, ki jih bode dežela štajerska
dolžna dajati iz deželnih novcev, namreč dvajset
letnin po 20.000 gl. av. veljave in katerih plača-
vanje se začne mesec dni po začetni vožnji, je po-
roštvenemu računu pripisovati kot dohodke.

Ako bi bilo kaj troškov za notovanje efektov
na tozemskih in inozemskih borsah, smejo se oni,
in pa davki, ki jih podjetje opravlja, ko potekó leta
davkovne prostosti, vpostavljati v vršbeni račun med
razhodke, a gledé kuponsko-kolkovnih pristojbin to
ni dopuščeno.

Za državne doplatke podjetništvo ne opravlja
dohodarine.

§. 8.

Družbina dolžnost je gradnjo v §. 1, od-
stavku 1, imenovane železnice precej začeti, naj-
dalje v poltretjem letu računeč od današnjega dne
dokončati, dodelano železnico v občno službo izro-
čiti, ter vršbo vožnje po nji ves čas, dokler traja
koncesija, nepretrgoma vzdržavati.

Da bode držala se zgornjega roka za gradnjo,
dolžna je družba dati varnost, položivši 10.000 gol-
dinarjev v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo
nalagati varovancev novi.

Ako bi ne dostala zgornje dolžnosti, sme se
izreči, da je ta položnina propala.

§. 9.

Da izdela dopuščeno železnico, dodeluje se
družbi pravica razlastitve po določilih dotičnih za-
konitih propisov.

Ista pravica se družbi dodeli tudi zastran
tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in
o katerih bi državna uprava spoznala, da jih je
v javnem interesu napraviti.

§. 10.

Družbi se je ob gradnji železnice, katera se tu
dopušča, in ob voženji po nji držati tega, kar usta-
navlja to dopustno pismo, in dopustilnih uvetov, ki
jih postavi trgovinsko ministerstvo, ter tudi tega, kar
velevajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon
o dopuščanju železnic od 14 septembra 1854 (Drž.
zak. št. 238) in železnocestni vršbeni red od
16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) in
pa zakonov in ukazov, kateri se morebiti pozneje
dadó.

Kar se vršbe same tiče, odpuščajo se var-
nostne naredbe propisane v redu železnocestne
vršbe in v dotičnih dodatnih določilih v toliko, koli-
kor se bode z ozirom na znižano maksimalno brzino
trgovinskemu ministerstvu zdelo, da se smejo, ter
bodo na to stran veljali dotični posebni vršbeni pro-
pisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 11.

Gradnja tu dopuščene železnice izvede se po
ukazilih, ki jih trgovinsko ministerstvo gledé tega
ukrene, pod neposrednjim voditeljstvom in nadzorom
trgovinskega ministerstva in glavnega nadzorstva
avstrijskih železnic.

Gradnja in dobave naj se oddajó po podrob-
nem projektu in proračunu troškov, ki se sestavi po
državnih organih pod neposrednjim sodelovanjem
vlade in po uvetih navadnih pri gradnji državnih
železnic.

Dela za gradnjo treba je, posebej od nabave
novcev, po ponudnem poti oddajati. Isto veljá gledé
vseh dobav, izimši samo one, ki se zagotovijo s pre-
vzetjem založnih delnic po udeležencih.

Vrednost dobav gradiva, odstopov zemljišč in
drugih oprav (storitev), ki naj se zagotovijo s pre-
vzetjem založnih delnic, naj se določi po postavkih
troškovnika, ki jih državna uprava pregleda, na
slučaj po sodni cenzuri.

Vozila, kolejnice (šine) in druge železnične
sestavine, kakor tudi vse opremne predmete treba je
samo in edino v domačih (tozemskih) zavodih omi-
sliti si.

Izimek od tega določila sme trgovinsko mini-
sterstvo dopustiti toliko, kolikor bi se izkazalo, da
domači zavodi ne bi mogli dotičnih dobav izvršiti
pod enakimi uveti gledé cene, svojstva in dobav-
nega časa, kakor jih kak vnanji zavod ponuja.

§. 12.

Avstrijski alpino-montanski družbi priteza se pravica, s posebnim dovoljenjem državne uprave in pod uveti, ki jih ona postavi, v izvedenje te železnice narediti posebno delničarsko družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjeve.

Družba ima pravico pod uveti, ki jih postavi državna uprava, nominalno za tri milijone goldinarjev avstrijske veljavščine v notah izdati predstvenih obligacij, ki bodo dajale obresti po štiri od sto ter se imajo izplačati v 75 letih.

Predstvene obligacije naj se oddajo po ukazih, ki jih ukrene državna uprava.

Dalje se družbi priteza pravica, do vsote enega milijona gojdnarjev avstrijske veljave v notah, izdati predstvenih delnic, ki gledé obrestovanja in razdolžbe uživajo predstvo pred založnimi delnicami.

Dividenda, ki pristoji predstvenim delnicam, predno nastane založnim delnicam pravica do dividende, ne sme se odmerjati z več nego štirimi odstotki, in iz dohodkov poznejših let ne bodi nikakega doplačevanja.

Iznos resnične in nominalne napravne glavnice potrebuje odobrenja državne uprave.

Pri tem naj veljá to načelo, da se razven stroškov za sestavo projekta, za gradbo in uredbo železnice in za dobavo vozil res z odobrenjem državne uprave uporabljenih in prav izkazanih, in iznosa za nabavo gradiva, ki ga ustanovi državna uprava in dotacij blagajnicam, doštevši interkalarni obresti, ki so bile med grajenjem res izplačane z amortizacijskimi kvotami vred, in kar je bilo res kursne izgube pri dobavi glavnice, ne smejo v račun postavljati nikakeršni drugi.

Kadar bi po iztečaju prvega vršbenega leta bilo treba še drugih novih stavbin, ali bi se pomnožile vršbene oprave, smejo se dotični stroškovi prišteti napravnim glavnici, ako je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo vršenih oprav, in če se stroškovi izkažejo, kakor je prav.

Pravila družbina in obrazci predstvenih obligacij, delnic založnih in predstvenih, ki se izdajo, potrebujejo odobrenja državne uprave.

§. 13.

Vojaščino bode prevažati po znižanih tarifnih cenah, in to po tistih določilih o tem in o polaj-

šilih potujočim vojakom, katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila obsejajo tudi deželno brambovstvo obéh državnih polovic, tirolske deželne strelce, in to ne samo ob potovanji na račun državne blagajnice, nego tudi ob služebnem potovanji na svoj račun k vajam v orožji in priglednim zborom, potem vojaško stražno krdelo civilnih sodišč Dunajskih, žandarstvo, ter po vojaško osnovano finančno in varnostno stražo.

Družba ima dolžnost, pristati na dogovor med avstrijskimi železnocestnimi društvi ukrenen o nabavi in imetji opravnih reči za prevažanje vojakov in o vzajemnem pripomaganji z vozili ob večjih vojaških prevoznjah, potem na organska določila in na služabni propis o bojnih železnocestnih oddelkih ter tudi na potlejšnji, 1. junija 1871 obeljavši dodatni dogovor o vožnji takih bolnikov in ranjencev, katere je ležeče prevažati ob trošku vojaške blagajnice.

Tako je tudi dolžna pristati na dogovor, katerega je z železnocestnimi društvi ukreniti o vzajemnem pripomaganji z osebjem ob velikih prevoznjah vojaščine in na propis o prevoznjah vojaščine po železnicah.

Te dolžnosti ima družba samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje z ozirom na drugotnost te železnice in na polajšila vsled tega dodeljena gledé naprave, opreme in cele vršbe zdi biti zvršljivo.

Dolžnost družbe je pri oddajanji služeb v zmislu zakona od 19. aprila 1872 (Drž. zak. št. 60) ozirati se na doslužene podoficirje iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne hrambe.

§. 14.

Poslovršbo na železnici, ki je predmet te dopustnice, vodi država na koncesionarjev račun ter bode družba dolžna upravi državnih železnic povrniti stroške, kar jih bode v resnici imela odtoč, da vodi polovršbo. Kako naj se vodi ta poslovršba, uravnjuje se z vršbeno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesionarjem.

Torej je samo in edino državni upravi pridržano, ustanavljati tarife za vožnjo ljudi in blaga, kakor tudi razredbo blaga in vsa stranska določila

gledé prevažanja tovorov, potem storitve železno-cestnega podjetja za javno-službene oddelke, soseбно na korist poštni upravi in državnemu telegrafu, v čemer je z ene strani gledati na dotične javne ozire, a z druge strani na dovoljno, donosnost podjetja.

Gledé tarif, ki jih bode pobirati, in uredbe prometnih razmer dolžna je družba podvreči se onim naredbam državne uprave, ki utegnejo vsak čas, kolikor je moči, ovirati konkurencijo med državnimi železnicami, kar jih je, in dopuščeno železnico.

V ostalem je uredba tarif za ljudi in blago in storitev za javne svrhe vsak čas pridržana zakonodavstvu. Taki uredbi dolžna je družba podvreči se.

§. 15.

Družba ima dolžnost, državni upravi na njen zahtev vsak čas dopustiti soporabo tu dopuščene železnice za promet med že obstoječimi ali stoprv v bodoče napraviti se imajočimi pod državno polovršbo stoječimi železnicami takó, da ima državna uprava pravico, prosto ustanavlja je tarife, cele vlake ali posamne vozove odpravljati ali odpravljati dajati po soporabljeni železnici ali posamnih njenih kosih za primerno odškodovanje. Ta soporaba naj vendar ima mesto samó toliko, da se z njo ne moti lastna pravilna vožnja soporabljene železnice.

Odškodovanje, katero bode opravljati, ustanovi se po določenih razglašanih v prilogi C k dopustnemu pismu od 1. januarja 1886 za Cesar-Ferdinandovo severno železnico v Drž. zak. leta 1886 na strani 63.

§. 16.

Dopustna doba in z njo vred v §. 9 lit b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let računeč od današnjega dne, in mine po tem roku.

Državna uprava sme izreči, da je koncesija pred iztečajem zgornjega roka izgubila svojo moč, ako se ne bi dostale dolžnosti v §. 3. ustanovljene o začetku in zvršetku gradnje, potem o začetku poslovršbe, ter bi se prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11^{ga}, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 17.

Državna uprava si prihranja pravico, železnico tu dopuščeno, ko bode dodelana in v službo izročena, vsak čas odkupiti pod naslednjimi določili:

1. Da se določi odkupščina, seštejejo se letni čisti dohodki, kar jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti dohodki najslabejših dveh let in povprečni čisti dohodek ostalih petih let se potem izračuni.

2. Ako bi se vendar železnica odkupila pred preteklim sedmim letom vršbe, ali kadar bi po določenih odstavka 1 najdeni srednji čisti dohodek ne dosegel vsaj letnine, ki je potrebna za obrestovanje po črteži in za odplačevanje predstvenih obligacij izdanih z odobrenjem c. kr. državne uprave, s prišteto letnino potrebno za obrestovanje in za odplačevanje po c. kr. državni upravi odobrene delniške glavnice namreč predstvenih delnic sè štirimi odstotki in založnih delnic z dvema odstotkoma in za odplačilo vsečiharne napravne delnice v času, dokler traja dopustitev, tedaj se ta prej v misel vzeta letnina vzame kot čisti donos odmeri odkupščine v podlogo.

3. Odškodba, ki jo bode dati, naj obstoji v tem, da se družbi v dobi še ostali koncesije iznosi potrebni za črtežu ustrezno obrestovanje in odplačanje predstvenih obligacij, dokler se popolnem ne vrnejo, izplačajo o rokih dospelja po črteži ustanovljenih, a srednji donos, kar ga ostane po odbitju teh iznosov, da se izplača v zmislu odstavka 1, ali pa kadar nastane kateri v odstavku 2 omenjenih slučajev, ondudaj navedena letnina za delniško glavnico poluletno 30. junija in 31. decembra vsako leto po dospelju.

4. Državi se pridržuje pravica, bodi si kadar koli, namesto še ne dospelih letnih plačil prevzeti o času odkupa po odobrenem razdolžnem črteži še ne izplačane predstvene obligacije kakor samoplačnica in dalje plačati glavnico, enako glavnični vrednosti plačil, ki jih je po določenih v odstavku 3 razven iznosov potrebnih za obrestovanje in odplačanje predstvenih obligacij poluletno opravljati, diskontirani po štiri od sto na leto, obresti na obresti računeč.

Ako se država odloči, da plača to glavnico, naj jo — kakor si sama izbere — plača v gotovini ali z državnimi zadolžnicami. Državne zadolžnice

je pri tem računiti po ceni, kakoršna se podá kot srednja cena državnih zadolžnic enake vrste po uradnih zapisih, da je v neposrednje poprejšnjem polulethji bila na Dunajski borsi.

5. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odkupščino, brez nadaljnjše odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj koncesijonirane železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, — tudi vozil, zalog materiala in novcev po blagajnicah, dalje dovlačnic, ako bi jih družba v lasti imela, in družbinih stranskih poslov, in pa iz napravne glavnice narejenih vršbenih in pričuvnih zalogov, ako le ti niso uže bili namenu primerno z odobrenjem državne uprave uporabljeni.

§. 18.

Ko mine dopustilo in tist dan, kadar mine, preide na državo brezodplatno neobremenjena svojina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, zalog materiala in novcev po blagajnicah, dalje dovlačnic, ako bi jih družba v lasti imela, in družbinih stranskih poslov, in iz napravne glavnice narejenih vršbenih in pričuvnih zalogov v obsegu povedanem pod št. 5 §^a 17.

Ako to dopustilo mine, ter tudi, ako se odkupi (§. 17) železnica, ostaja koncesionarju last pričuvnega (reservnega) zaloga napravljenega iz lastnih dohodkov podjetja in kar bi imel po obračunih terjati, po tem last posebnih del in poslopij napravljenih ali pridobljenih iz lastnega imetka, katere je družba sezidala ali si pridobila vsled pooblastila od državne uprave z izrecnim pristavkom, da ne bodo pristojstvo železnici.

§. 19.

Komisar, ki ga postavi državna uprava, če se napravi delničarska družba, ima tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri veljá za družbe načelnístvo, in pa v velike (glavne) zборе, ter ustavljati vse sklepe in naredbe nasprotno zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi, in finančni koristi porokujoče državne blagajne, ali v takšnem slučaju je komisarjeva dolžnost, precej izprositi razloko trgovin-

skega ministerstva, katera naj se brez odloga dá ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzirjanje železnocestnega podjetja naj družba z ozirom na pomnožene poslove plačuje v državno blagajno letno povprečno povračilo, katero določi državna uprava oziraje se na obseg podjetja povprečno povračilo na leto.

Družba odvezuje se zaveznosti, izrečenih v §. 89 reda železnocestne vršbe od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) gledé povračila večjih troškov, ki bi se nabrali po policijskem in dohodarstvenem nadzoru, in gledé dolžnosti, zastonj nabaviti in vzdržavati uradne prostorije.

§. 20.

Državni upravi se dalje prihranja pravica, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila po večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, naložne v dopustnici, v dopustnih uvetih ali v zakonih, poprijeti se naredeb, primernih zakonom, ter po okolnostih — še predno izteče koncesija, — izreči, da je ugasnila.

Resno opominjaje vsacega, da ne dela zoper to, kar ustanovljuje le-ta dopustnica, in dodeljujoč družbi pravico, zastran izkazne škode pred Našimi sodišči zahtevati povračila, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico in vsem tem, kar se v njej ustanavlja.

V dokaz tega izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstva glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, desetega dne meseca oktobra, v letu po odrešenji sveta tisoč osem sto osemdesetem osmem, Našega cesarjevanja štiridesetem.

Franz Josef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Bacquehem s. r.

179.**Zakon od 10. novembra 1888,**

o ustanovitvi realnega fidejkomisa barona Jordaki Vasilko-Sereckega.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

* Podeljuje se dovoljenje, da baron Aleksander Vasilko-Serecki na podlogi temu zakonu v načrtu priložene fidejkomisne ustanovilne listine ustanovi stvaren (realen) fidejkomis, kateri naj se imenuje „barona Jordaki Vasilko-Sereckega stvarni fidejkomis“, ter sestoji iz grajščine Berhomet na Seretu, vpisane v bukovinski deželni knjigi (deski), z vsem pristojstvom vred.

§. 2.

Ta zakon pride v moč z dnem razglašanja.

Zvršiti ga naročeno je Mojemu ministru za pravosodje.

V Gedelovu, dne 10. novembra 1888.

Franc Jožef s. r.

Taffe s. r.

Schönborn s. r.

Ustanovilna listina

za stvarni fidejkomis barona Jordaki Vasilko-Sereckega.

Baron Jordaki Vasilko-Serecki, ki je dne 6. novembra 1861 umrl, izrekel je v svoji oporoki od 8. aprila 1861 in v zapisji od istega dne, spadajočem k oporoki svojo poslednjo voljo, ustanoviti rodovinski fidejkomis z naslednjem prvorojenstva, v to določil kot založno imenje svojo grajščino Berhomet na Seretu, ležečo v Bukovini ter poklical v posest fidejkomisa, vsegdar po dedinskem naslednji prvorojenstva, najpred mene, Aleksandra barona Vasilko, a po moji smrti moj zakonski moški zarod in ako bi jaz umrl — ne zapustivši moškega zaroda — svojega sina Jovana, po tem svojega sina

Mihela, za tem, ako ne bi bilo moškega zaroda, svojega sina Nikolaja, po tem Jurija, naposled, ko pomrjô njegovi moški dediči in zarojenci, moški zarod svojega brata Demetra Vasilko.

Od tiste dobe umrli so brez otrok baron Jovan Vasilko-Serecki dne 19. junija 1861, baron Mihel Vasilko-Serecki 22. februvarja 1870 in baron Jurij Vasilko-Serecki dne 20. avgusta 1871, ter živé zdaj od moškega zaroda barona Jordaki Vasilko-Serecki samo jaz baron Aleksander Vasilko-Serecki, moji v zakonu z baronico Katinko Vasilko-Serecko, rojeno pl. Flondor zarojeni sinovi: Jurij, Stefan, Aleksander in Viktor, za temi moj brat baron Nikolaj Vasilko-Serecki.

Jaz baron Aleksander Vasilko-Serecki, ud gosposke zbornice, kakor glavni dedič mojega očeta barona Jordaki Vasilko-Sereckega namenjam zdaj na podlogi za njim ostavše oporoke sè zapisjem dd. 8. aprila 1861 v Bukovini, v Vizniškem okraji ležečo grajščino Berhomet na Seretu z vrednostjo sodno precenjeno od 1.518.740 gl. avstr. veljave kot stvaren fidejkomis, dedovan v moškem zakonskem zarodu barona Jordaki Vasilko-Sereckega.

Ali čista vrednost grajščine Berhomet na Seretu umanjšuje se v tem, da se tega posestva drži in na njem ostane zastavna pravica za naslednje iskovine, namreč:

a) za mojo soprogo baronico Katinko Vasilko-Serecki za 100.000 gl. avstr. veljave;

b) za c. kr. privilegovano delniško - hipotečno banko po letninah vračevani zajmovni iskovini od 50.000 gl. in 230.000 gl.

Ta glavna upnika (verovnika) sta z listinami, ki sta jih podpisala, odpovedala se pravice sezati sè zvršilom na podstat (substancijo) grajščine Berhomet na reki Seretu ter izrekla, da se bosta držala edino donosov te grajščine, ako bi bilo treba svoje iskovine posilno izterjavati.

Za ustanovitev in obstanek tega fidejkomisa naj veljajo naslednja določila, namreč:

1. Grajščina Berhomet na Seretu, ki mi je v bukovinski deželni knjigi Dom. 41, pag. 255 ad nr. 15721 ex 1875 v last pripisana z omejenjem substitucije za mojega najstarejšega sina in ako ne bi bilo moških dedičev, za barona Nikolaja Vasilko, barona Mihela Vasilko in barona Jurija Vasilko, prestala je biti imenje fidejkomisarne substitucije, namenja se rodovinskemu fidejkomisu barona Jordaki Vasilko-Sereckega ter se ne sme, dokler ji traja fidejkomisna vez, ni celoma ni deloma odtujiti niti razdeliti; marveč ostani v nerazdeljenem posedovanju in užitku osebe, kdaj v fidejkomis poklicane.

2. Fidejkomisna ustanovina naj precej zadobi moč in nasledje v fidejkomis naj se vrši po načelih postavljenih o prvorojenstvu v sedaj veljajočem občnem grajanskem zakoniku in po ukazilih, obseženih v naslednjih odstavkih.

3. V posedovanje in uživanje fidejkomisa poklicujem svoje zakonske moške zarojence in kadar takih ne bi bilo, svoje niže imenovane moške stranske sorodnike po naslednjem redu, namreč:

Neposrednje po moji smrti pride v fidejkomis:

- a) moj nastarši sin baron Jurij Vasilko-Serecki, a če bi on prej umrl, njegovi zakonski moški zarojenci po redu prvorodstva.

Ako bi moj sin Jurij ne zapustivši moških zakonskih zarojencev umrl pred menoj, pride fidejkomis:

- b) na onega mojih sinov ali njegove moške zakonske zarojence po redu prvorodstva ki je mojemu prvorojenemu sinu Juriju po letih najbližji.

Ako bi pomrli vsi moji sinovi, ne zapustivši moških v fidejkomis poklicanih zarojencev, tedaj pride fidejkomis:

- c) na barona Nikolaja Vasilko-Sereckega in njegove moške zakonske zarojence po pravici prvorodstva.

Ako naposled odmrjé tudi baron Nikolaj Vasilko-Serecki in njegov moški zakonski zarod, pride fidejkomis:

- d) na moške zakonske zarojence pokojnega Demetra Vasilko-Sereckega tudi po pravici prvorodstva.

Presojaje pravico na nasledje v fidejkomis veljá za brezizimno pravilo, da pride mlajša loza v fidejkomis stoprv ko odmrje starejša.

4. V dvojbi, kateri izmed več istodobno porojenih (dvojčkov, trojčkov) je prvorojenec in torej poklican, da nasleduje v fidejkomis, razloča žreb.

5. Razven ženskega zaroda in njegovih moških ter ženskih zarojencev izključeni so od nasledja v fidejkomis še tu niže omenjeni, namreč:

- a) nezakonski otroci,
- b) posinovljenci,
- c) osebe, o katerih je razsojeno, da so krive lahko mislenega ali samovoljnega stečaja (kanta), potem
- d) hudodelstva, pregreška ali prestopka, storjenega v prevartjivi in lakomni nameri,
- e) osebe, ki so bile zaradi slabosti na umu pravokrepno podvržene sodnemu skrbstvu, ali ki so

pravokrepno proglašene za zapravljivce, naposled

- f) osebe, katere zaradi izgube plemstva izrečene proti njihovim prednikom niso postale deležne plemstva, ali katerim je bilo plemstvo za njih osebo odvzeto.

6. Ako bi se pri kaki osebi, katera je že v posesti fidejkomisa, primeril kak v 5. odstavku pod c), d), f) navedenih slučajev, izgubi ona brez vsega drugega pravico do posesti in uživanja fidejkomisa. Ako bi pa kak fidejkomisa posestnik zaradi kake slabosti na umu bil djan pod sodno skrbstvo ali ko bi ga proglasili zapravljivcem, naj zaradi tega ne gubi svoje pravice.

7. Oni, ki so po odstavku 5 izključeni od nasledja v fidejkomis, in oni, ki so po odstavku 6 svojo posestno pravico izgubili, naj se — kar se tiče njihove osebe — zmatrajo takó, kakor da bi jih ne bilo, ter naj stopijo v posest in užitek fidejkomisa one osebe, katere bi bile poklicane v to, ako bi izključenec ali izgubitelj fidejkomisa več ne bil živ ta čas, ko se je prigodilo to, zaradi česar je bil izključen ali je svojo pravico izgubil.

Ako bi vendar oseba, ki je po odstavku 5 c), d), e) od fidejkomisa izključena, ali katera je iz teh razlogov pod c) in d) fidejkomis izgubila, ta čas ko je izključena bila ali ko je pravico izgubila, ne imela za nasledje sposobnega zarojenca, a bi takega pozneje dobila, ali kadar bi oseba, ki je po odstavku 5 f) od fidejkomisa izključena ali fidejkomis izgubila, vnovič postala plemstva deležna, pride v prvem slučaju pozneje rojeni z dnem svojega rojstva, a v drugem slučaju vnovični deležnik plemstva z dnem, katerega je zopet zadobil plemstvo, v posest in uživanje fidejkomisa, ter mu mora posest in užitek precej prepustiti ta, kateri ga ima ta čas v posesti.

8. Vsak posestnik fidejkomisa ima dolžnost, iskovine, za katere je grajščina Berhomet na Seretu zastavljena na korist gospe baronice Katinke Vasilko in c. kr. privilegovane gališke delniško-hipotečne banke, na tanko po določilih dolžnih pisem, ki sem jih jaz baron Aleksander Vasilko-Serecki izdal.

Za fidejkomis je skrbeti po propisih četrtega poglavja ces. patenta od 9. avgusta 1854.

9. Vsak fidejkomisni posestnik je v dolžnosti, počenši od dne, katerega stopi v posest, v poluletnih anticipativnih ratah plačati za apanažo niže imenovanim osobam, namreč:

- a) vdovi svojega prednika in ako bi živele vdove po več prednikih, vsaki izmed njih po 2.500 gl. avstr. veljave na leto, piši: dvatisočpetsto goldinarjev avstr. veljave;

b) vsakemu izmed svojih bratov dvatisoč goldinarjev avstr. veljave na leto,

c) vsaki izmed svojih neomoženih sester 1.000 gl. avstr. veljave na leto, piši: tisoč goldinarjev avstr. veljave.

Te apanaže treba je gori rečenim osobam opravljati, dokler živé. Ad a) omenjena vdova izgubi od dne, ko bi se vnovič omožila, in ad c) omenjena sestra od dne, ko se omoži, pravico nadaljšnjega prejemanja apanaž.

Po poli bratje in sestre imajo samo tedaj pravico na te apanaže, ako izhajajo od istega očeta, po katerem je fidejkomis pripal poslednjemu posestniku.

Pri tem se postavlja za načelo, da vse te apanaže bratom in sestram in pa vdovi brez ozira na njih število tudi v tem slučaju, ko bi vkup zadeli bratje in sestre in pa vdove več fidejkomisnih posestnikov, ne smejo prestopati petine čistih dohodkov iz fidejkomisnega imenja, pri katerega izračunu naj se ne odbijajo potrebni iznosi za obrestovanje in odplačevanje dolgov, ki fidejkomis že obremenjajo, ali ki se z odobrenjem fidejkomisnega oblastva na uovo storé.

Zarad tega naj rodovinci, ki pozneje pridejo v užitek apanaže, smejo samo zahtevati oni del te petine, ki še ni pošel s prejemki apanažo pridobivših, in pa vsoto, ki bi se pozneje izpraznila.

Ta ostajajoči iznos razdeliti je med te, ki imajo pravico dobivati apanažo, v razmerji do one vsote, katero smejo rodovinci zahtevati po propisu tega odstavka.

Kot načelo naj tudi veljá, da se zarad tega, ker nastane nov rodovinec, imajoč pravico na apanažo, prejšnji ne smejo siliti, da bi si kaj odbili.

Kadar bi petina čistih dohodkov ne bila dovoljna ni v opravo prejemkov onih, kateri so apanažo istodobno zadobili, treba je to petino razdeliti med upravičence v primeri k visokosti njih pravic, kakor jik določa ta odstavek.

Da ne bode nikake dvojbe o visokosti petine čistih dohodkov, določene v opravo apanaž, naj fidejkomisno oblastvo o vsakem spisovanji inventarja uradoma in, kadar bi se fidejkomisno imenje pomnožilo ali umanjšalo, na zaprosbo fidejkomisnega posestnika ali osebe imajoče pravico na apanažo, dokončno ustanovi za prvo sledečo posestno dobo do nove uradne ustanovitve tako, da ni nobenega pravnega leka dalje, in tem, ki imajo pravico na apanaže, ni proti temu pod izgubo njihovih pravic dopuščen noben vgovor.

Pravica na apanažo gubi se, ako se razsodi, da je upravičenec kriv kaznjivega djanja storjenega iz prevarljive ali dobičkoželjne (lakomne) namere.

10. Za razloko vseh reči, ki se tičejo tega fidejkomisa pristojno je samo in edino c. kr. deželno sodišče v Črnovicah ali drugo Črnoviško sodišče, katero bi stopilo v bodoče na njegovo mesto, kateremu so gledé fidejkomisa podvržene vse v nasledje poklicane in pa skrbniki.

11. Ta fidejkomis prestane, kadar bodo odmrli vsi k nasledju poklicani rodovi, in v tem slučaju sme poslednji posestnik s fidejkomisnim imenjem brez vse utesnitve kakor sè svojim drugim prostodednim imenjem v poslednji volji razpolagati.

12. V aktivnem stanji grajščine Berhomet na Seretu zabeležiti je njeno vinkulacijo kot: stvarni fidejkomis barona Jordaki Vasilko-Sereckega.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane

bode v zalogi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaji, I. okr., Singerstrasse št. 26, tudi leta 1889 izhajal v nemškem, laškem, češkem, poljskem, rusinskem, slovenskem, hrvatskem in romanskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1889 Državnega zakonika v vsaki teh osem izdateb iznaša za en eksemplar do konca junija 1889 **2 gld. 50 kr.** počenši od 1. julija 1889 **3 gl.** — bodi da se hodi po-nj ali da se poštnine prosto pošilja.

Letniki 1864 do všttevno 1888 veljajo 51 gld.

Posamezni letniki nemške izdatbe dobivajo se počenši od decembra 1888:

Letnik 1849	za 2 gld. 10 kr.	Letnik 1872	za 3 gld. 20 kr.
" 1850	" 5 " 25 "	" 1873	" 3 " 30 "
" 1851	" 1 " 30 "	" 1874	" 2 " 30 "
" 1852	" 2 " 60 "	" 1875	" 2 " — "
" 1853	" 3 " 15 "	" 1876	" 1 " 50 "
" 1856	" 2 " 45 "	" 1877	" 1 " — "
" 1860	" 1 " 70 "	" 1878	" 2 " 30 "
" 1861	" 1 " 50 "	" 1879	" 2 " 30 "
" 1862	" 1 " 40 "	" 1880	" 2 " 20 "
" 1863	" 1 " 40 "	" 1881	" 2 " 20 "
" 1864	" 1 " 40 "	" 1882	" 3 " — "
" 1865	" 2 " — "	" 1883	" 2 " 50 "
" 1866	" 2 " 20 "	" 1884	" 2 " 50 "
" 1867	" 2 " — "	" 1885	" 2 " — "
" 1868	" 2 " — "	" 1886	" 2 " 50 "
" 1869	" 3 " — "	" 1887	" 2 " 50 "
" 1870	" 1 " 40 "	" 1888	" 4 " 50 "
" 1871	" 2 " — "		

Letniki 1870 do všttevno 1888 ostalih 7 jezikov so na prodaj po tisti ceni, kakor nemška izdatba.

NB. Za Državnega zakonika liste, ki naročniku celo niso došli ali ki so mu nedostatno došli, treba se je zadnji čas v štirih tednih pooglašati.

Kadar poteče ta rok, bodo se državnega zakonika listi izročevali samo za plačilo prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 stranema po 1 kr.).

Od letnikov **1864** do všttevno **1888**, in tako tudi od letnika 1889 moči je iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarnice za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole po 1 kr.) dobiti vsak posamičen kos, a od letnikov **1849** do všttevno **1863** moči je posamične kose za omenjeno prodajno ceno dobivati samo tedaj, če še niso pošli.